

**НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**YAROSLAV THE WISE
NATIONAL LAW ACADEMY OF UKRAINE**

**СЕМАНТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-
ОСВІТНІЙ ПОРТАЛ (СІОП)
(інноваційна розробка)**

**SEMANTIK INFORMATIONAL-
EDUCATIONAL PORTAL (SIEP)
(innovation development)**

Tempus

Education and Culture

EUA

**Харків
Kharkiv
2009**

**НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**YAROSLAV THE WISE
NATIONAL LAW ACADEMY OF UKRAINE**

**СЕМАНТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-
ОСВІТНІЙ ПОРТАЛ (СІОП)
(інноваційна розробка)**

**SEMANTIK INFORMATIONAL-
EDUCATIONAL PORTAL (SIEP)
(innovation development)**

**Виставка-презентація “Інноватика в
освіті України” – 2009, м. Київ**

**Exhibition-presentation of “Innovation in
education of Ukrain” – 2009, Kyiv**

**Харків
Kharkiv
2009**

Навчальне видання

Training edition

**СЕМАНТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-
ОСВІТНІЙ ПОРТАЛ (СІОП)
(інноваційна розробка)**

**SEMANTIK INFORMATIONAL-
EDUCATIONAL PORTAL (SIEP)
(innovation development)**

Innovation strategies of modernization of the higher education directed to the improvement of the all spheres of the educational activity, introduction of the new didactic methods of study, development of the programme-technical complexes and technologies of the educational establishment management.

Semantic informational-educational portal of the Yaroslav the Wise National Law Academy of Ukraine as the objective-subjective and intersubjective consolidating segment of the innovational model of the virtual informational-educational environment (VIEE) provides the using of the unified and identified educational resources, metadata, corporative segments, semantic web-services directed to the complex realization of the programme of the educational activity in the sphere of “ Law” in the context of the realization of the higher legal education standarts.

А в т о р и : Комаров Вячеслав Васильович,
Іванов Володимир Георгійович,
Іванов Станіслав Миколайович,
Карасюк Володимир Васильович,
Пасмор Надія Петрівна

A u t h o r s : Vyachislav Komarov
Volodymyr Ivanov
Stanislav Ivanov
Volodymyr Karasyuk
Nadiya Pasmor

Семантичний інформаційно-освітній портал Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого (СЮП) / – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2009. – 19 с.

Інноваційні стратегії модернізації вищої освіти спрямовані на вдосконалення всіх сфер навчальної діяльності, введення нових дидактичних засобів навчання, розвиток програмно-технічних комплексів і технологій управління закладом освіти.

Семантичний інформаційно-освітній портал Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого як об'єктно-суб'єктний та міжсуб'єктний об'єднуючий сегмент Інноваційної моделі віртуального інформаційно-навчального середовища (ВІНС) передбачає використання уніфікованих та ідентифікованих освітніх ресурсів, метаданих, корпоративних сегментів, семантичних веб-сервісів, орієнтованих на комплексну реалізацію програм освітньої діяльності в галузі “Право” у контексті виконання стандартів вищої юридичної освіти.

Ідея інновації – ректора Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, академіка НАН України, професора **В.Я. Тація**

Група моніторингу проекту:

*професор **В.В. Комаров**, проректор з навчально-методичної роботи Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого – науковий керівник;*

*професор **В.Г. Іванов**, завідувач кафедри інформатики та обчислювальної техніки;*

*доцент **С.М. Іванов**, керівник центру інформаційних технологій;*

*доцент **В.В. Карасюк**, зав. лабораторією локальних комп'ютерних мереж центру інформаційних технологій;*

*канд. пед. наук **Н.П. Пасмор**, директор бібліотеки.*

© В.В. Комаров, В.В. Карасюк, В.Г. Іванов,
С.М. Іванов, Н.П. Пасмор

© Національна юридична академія України, 2009

Зміст

Соціально-педагогічний дискурс і актуальність	3
Опис	4
Мета розробки	5
Інструментальне середовище та структура Семантичного інформаційно-освітнього порталу	6
Упровадження інноваційної розробки	9
Відгуки науково-методичних установ про актуальність інновації	10
Додатки	11

Соціально-педагогічний дискурс і актуальність

Одним із основних чинників підвищення якості національної освіти та її конкурентоспроможності є впровадження в освітню практику педагогічних інновацій, оновлення змісту навчального процесу, нововведення дидактичних засобів навчання, динамічний розвиток і використання програмно-технічних комплексів і технологій інформаційного забезпечення якості знань та адаптація їх до потреб суспільства.

Інноваційні стратегії забезпечення якості освіти в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого як дослідницького навчального закладу визначаються основними положеннями Інноваційної моделі віртуального інформаційного навчального середовища (ВІНС) Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого.

Семантичний інформаційно-освітній портал (СІОП) є об'єктно-суб'єктним та міжсуб'єктним об'єднуючим елементом Інноваційної моделі віртуального інформаційного навчального середовища (ВІНС) Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Концепція формування та розвитку СІОП передбачає широкомасштабне використання уніфікованих та ідентифікованих освітніх ресурсів, метаданих, корпоративних сегментів, семантичних веб-сервісів тощо, орієнтованих на комплексну реалізацію програм освітньої діяльності в галузі "Право".

Наукова актуальність проблеми полягає в необхідності підвищення реальної ефективності і якості вищої юридичної освіти, конкурентоспроможності випускників ВНЗ на ринку праці, а також відсутності аналогів у педагогічній практиці.

Опис

Семантичний інформаційно-освітній портал Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого – єдине інформаційно-освітнє середовище, що постійно розвивається, засноване на елементах семантичної мережі і включає взаємозв'язані інформаційні структури предметних галузей. Така структура середовища дозволяє користувачам мережі здійснювати пошук навчальних матеріалів, контроль і тестування своїх знань. Семантична мережа знань, покладена в основу розробки, відображає інформаційну модель предметної області, що має вигляд орієнтованого графа, вершини якого відповідають інформаційним об'єктам предметної області, а дуги зумовлюють відносини між ними. Об'єктами можуть бути визначення, події, властивості, процеси, що відбуваються у галузі правознавства. У цілому семантична мережа задає певний формат для моделювання освітніх процесів, що забезпечують результативність освітньої діяльності.

Семантичний інформаційно-освітній портал відбиває семантику предметної області правознавства в контексті реалізації стандартів вищої юридичної освіти.

Система реалізується на платформі об'єктно-орієнтованого середовища управління навчанням системи Moodle з використанням технологій оптоволоконних, дротових і бездротових систем комунікацій. В основу її роботи покладено принцип соціального конструктивізму, який передбачає активну комунікацію, “створення” та взаємообмін знаннями, які ґрунтуються на сучасних дидактичних та методичних засадах, що відтворюють поле інноваційних аспектів і прогнозованих результатів освітньої діяльності. Інструменти комунікації – інтерактивні форуми, чати, e-mail і телеконференції, банки завдань і контрольних тестів різних рівнів складності, а також видео- і аудіозасоби.

Система створює і зберігає портфоліо учасників навчального процесу, містить надійну систему оцінювання.

Мета розробки

Мета розробки – підвищення ефективності і якості освітнього процесу, а також формування надійного професійного, інформаційно-комунікаційного і світоглядного досвіду на основі принципу соціального конструктивізму, який забезпечує креативний стиль створення і взаємообміну знань.

Поставлена мета досягається завдяки створенню технологічного середовища семантичного освітнього порталу для доступу до актуальної інформації і предметно-змістовної творчої діяльності викладачів і студентів, яке сприятиме формуванню або підвищенню соціальної, інформаційної і професійної компетентності.

Очікувані практичні результати як похідні від мети розробки:

- загальний менеджмент, полісистемне управління якістю освіти, адаптовані до реалізації освітньо-професійних програм вищої освіти “Право”;
- оптимізація навчальних ресурсів та інтеграція інформаційних потоків у межах ВГНС (відеовізуалізація, телебачення, медіалізовані навчальні ресурси тощо);
- забезпечення відкритості освітньої діяльності, демократизації системи управління, прогнозованості та надійності результатів оцінки якості освіти, її порівняння у національному і світовому контекстах;
- локалізація, делокалізація освітньої діяльності, забезпечення індивідуальних траєкторій навчання та врахування вимог ринку праці;
- орієнтація на отримання академічних і професійних компетенцій, засад самоосвіти, розвиток творчих здібностей студентів, вмінь і навичок роботи в сучасному інформаційному просторі.

Інструментальне середовище та структура Семантичного інформаційно-освітнього порталу

Інструментальне середовище реалізації порталу засноване на системі Moodle з відкритим кодом (Open Source) і дозволяє редагувати і змінювати програмний код відповідно до потреб. Open Source СДН Moodle використовується більш ніж в 100 країнах. Кількість користувачів Moodle в деяких інсталяціях сягає 40 тис. осіб.

За рівнем можливостей, що надаються, Moodle витримує порівнюється з відомими СДН, водночас він вигідно відрізняється від них тим, що розповсюджується у відкритому початковому коді. Це дає можливість адаптувати систему під особливості конкретного освітнього проекту, а при необхідності і вбудувати в неї нові модулі.

Система має інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, який орієнтований на роботу викладачів, що не володіють глибокими знаннями в програмуванні і адмініструванні баз даних. Викладач самостійно, звертаючись лише до довідкової системи, може створювати електронний курс і керувати роботою.

Система містить набір елементів курсу, в який входять: глосарій, ресурс, завдання, форум, wiki, тест та ін.

Вона дозволяє варіювати поєднанням різних елементів курсу, викладач організовує вивчення матеріалу так, щоб форми навчання відповідали цілям і завданням конкретних занять.

У структуру "Семантичного інформаційно-освітнього порталу Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого" входять наступні основні блоки:

- *Репозитарій електронних навчальних курсів* – структурований динамічний архів електронних навчальних курсів (ЕНК), що відповідають стандартам вищої юридичної освіти та дидактично закладають нові можливості ресурсного забезпечення, модернізації навчального процесу, сприяють формуванню системи академічних і професійних кваліфікацій, умінь документального і фактографічного пошуку відповідно

до вимог професійної діяльності та освітньо-кваліфікаційної характеристики з напрямку “Право”. ЕНК включають:

- навчальні методичні посібники для самостійної роботи і практичних занять з навчальних дисциплін;
 - електронні навчальні підручники;
 - електронні словники;
 - банки законодавства;
 - бази юридичної практики тощо;
- *Бібліотечний портал* – забезпечує вільний доступ до електронних інформаційних ресурсів електронних баз даних та електронного освітнього середовища. Має оригінальну наукову, технологічну, структурно-функціональну характеристику інформаційного забезпечення і враховує специфічний контент освітньо-професійної програми “Право” з орієнтацією на найвищі національні і міжнародні стандарти вищої юридичної освіти, у тому числі сертифіковані інтернаціоналізовані навчальні курси та електронні навчальні ресурси.
- *Інформбанк тестування і перевірки знань* дозволяє викладачу в середовищі Moodle розробляти тести з використанням питань різних типів і проводити тестування і навчання впродовж всього процесу навчання. Засобами проміжного і вихідного контролю можуть служити комплекси контрольних завдань або питань, учбових ситуацій і ділових ігор. Причому однією з найважливіших проблем стає знаходження оптимального поєднання формалізованих і неформалізованих методів знань оцінювання тих, хто навчається. Разом із системою контролю також використовується система кваліметрії і моніторингу, що дозволяє ефективно оцінювати рівень і динаміку якості освіти. При цьому процес професійного і особистого зростання того, хто навчається, повинен контролюватися не тільки викладачем, а й самим студентом. Тільки за цих умов можна розраховувати на виникнення пізнавальної мотивації і її перетворення на

- мотивацію професійну, на зацікавлену участь студента в процесі переходу від навчання до праці.
- *Бази евристичних даних та інноваційних технологій комунікації інтелектуального дозвілля і спілкування.* Дозволяє реалізувати різноманітні проекти: конкурси, вікторини, олімпіади, конференції, творчі зустрічі тощо. Цифрове телебачення (88 каналів) дозволяє дивитися у локальній мережі як науково-популярні програми, так і програми естетично-розважального та виховного характеру.
 - *Ресурсно-освітній центр відділу міжнародних програм і зв'язків.* Забезпечує доступ до мультимедійних засобів навчання та Інтернет-ресурсів. Окремі мультимедійні портали гарантують ресурсну підтримку навчального процесу. Матеріали з "інтернаціоналізованих" навчальних дисциплін: право Європейського Союзу, споживче право Європейського Союзу, порівняльне кримінальне, комерційне, екологічне, конституційне право, міжнародний комерційний арбітраж, права людини в Європейському Союзі тощо. Матеріали розроблялися з урахуванням вимог електронного навчання. Варіативна складова освітніх стандартів навчального закладу відбиває вимоги гармонізації навчальних планів вищого юридичного навчального закладу Європейського регіону та Європейського ринку праці.
 - *Модуль профорієнтації і планування кар'єри (юридична клініка).* Забезпечує:
 - підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок студентів юридичних спеціальностей;
 - доступ представників соціально уразливих груп суспільства до правової допомоги;
 - професійну підготовку та навчання студентів у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності.

Упровадження інноваційної розробки

- Отримані практичні результати:
 - доступ до FTP-сервера навчальних ресурсів, організованих відповідно до навчальних дисциплін, які викладаються на всіх кафедрах;
 - автоматизація проведення модульного контролю знань студентів;
 - оперативний облік успішності і відвідуваності студентів;
 - забезпечення доступу зі всіх робочих місць до сайту бібліотеки і бібліотечного каталогу;
 - використання файлообмінних послуг користувачами (ICQ) в межах локальної мережі;
 - забезпечення доступу до електронних копій раритетних правових видань;
 - забезпечення доступу до ресурсів мережі Internet;
 - доступ до інформаційної бази правових документів, яка оновлюється з сервера Верховної Ради України двічі на день;
 - реалізовані елементи дистанційного навчання в академії.
- Система знаходиться в постійному розвитку як середовища, так і структури;
- Система може бути використана у навчальному процесі юридичних вузів і факультетів України.

Відгуки науково-методичних установ про актуальність інновації

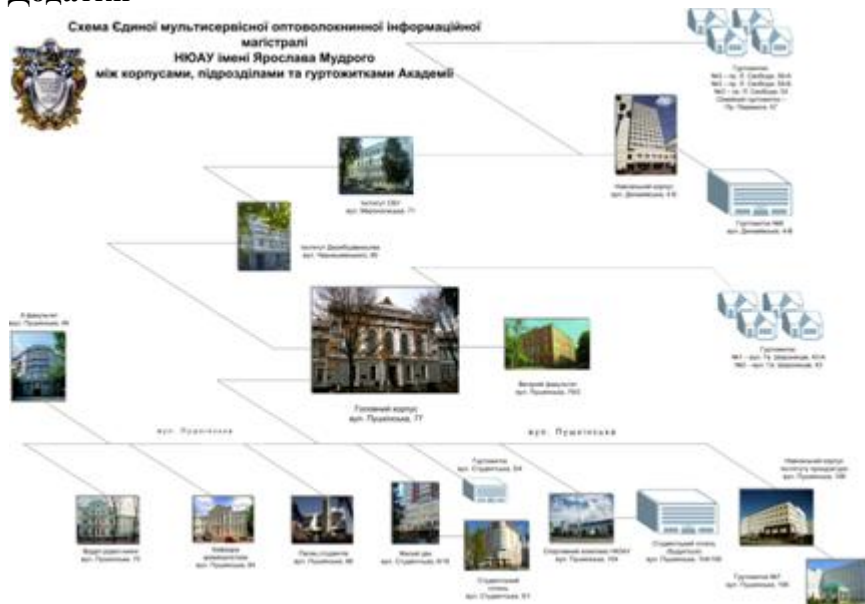
1. На XII міжнародній виставці навчальних закладів “Сучасна освіта в Україні” – 2009, м. Київ, Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого отримала золоту медаль у номінації “Розробка і впровадження нових технологій навчання” за презентовану Інноваційну модель віртуального інформаційного навчального середовища, як загальної стратегії модернізації розвитку навчального процесу.

2. Семантичний інформаційно-освітній портал Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого є сегментом і динамічним елементом Інноваційної моделі віртуального інформаційного навчального середовища і технологічною шлюзовою платформою для обміну електронними курсами з іншими юридичними вузами і університетами.

3. Схвалено на нараді учасників міжнародного консорціуму вищих юридичних навчальних закладів як ефективна освітня платформа міжнародної співпраці (2008 р.).

4. Використовується в межах проекту Темпус-Тасіс “Розвиток систем навчання, заснованого на ресурсах”, що забезпечує впровадження інтернаціоналізованих навчальних курсів (2007 р.) та освітніх магістерських програм університету Герфортширу (2009 р.).

Додатки

У 2009 році Юридична академія взяла участь у виставці “Сучасна освіта в Україні”

Юридическая академия получила золотую медаль в номинации “Интеграция науки и образования” на 12-й Международной выставке “Современное образование в Украине – 2009г.” (Киев, 24–26 февраля 2009г.)

У 2009 році отримали подальший розвиток технології віддаленого спілкування по мережі Internet

Проведення відеоконференції з колегами університета Арканзас в червні 2009 р. за участю проректора по науковій роботі академії професора А.П.Гетьмана.

Електронні підручники

Електронні журнали

Електронні наукові збірники

Електронні наукові архіви

Інноваційний підхід до створення електронних копій "складних" раритетних видань

Замість сканування використовується фотографування, відеоз'йомка та програмна обробка зображень.

НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА ШКОЛА ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

**МЕРИНГ Р.
БОРЬБА ЗА ПРАВО**

Издание магазина "Юридическое дело"
Москва, Мавзоль, 22
1901 г.

БОРЬБА ЗА ПРАВО.

Меринг Рудольф.

86r

С. И. Ершов

Переглянуто 2002 ВРК

Модульні завдання до розділу XXII

Золоті сторінки правової думки
"ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ПРАВОВОЇ ДУМКИ"

Кримінальне право: Модульні завдання до розділу XXII - Інформаційний Експрес

Просмотр Модульні завдання до розділу XXII

Нелюбовського може бути звільнено від кримінальної відповідальності у разі вчинення ним:

Виберіть один з правильних відповідей:

- будь-якого необережного злочину;
- будь-якого злочину – вперше;
- злочину невеликої тяжкості або необережного злочину середньої тяжкості – вперше; ✓
- будь-якого необережного злочину вперше.

Правильно!

Варіант: 1/1

Нелюбовського може бути звільнено від відбування покарання з випробуванням:

Виберіть один з правильних відповідей:

- через його поганий фізичний стан та (або) стан здоров'я;
- у разі засудження до виправних робіт або обмежених волі;
- у разі засудження за необережний злочин; X
- у разі засудження до арешту або позбавлення волі.

Необхідно повторно звернутися до вивчення наступних матеріалів:

- стаття 104 КК України;
- § 3 розділу ІІІ з загальної частини Кримінального права України;
- пункт 17 Постанови Пленуму Суду Верховного Суду України від 16 вересня 2004 р. № 5 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про звільнення нелюбовського»;
- Додатково можуть бути використані:
- каролово-прагматичний коментар до статті 104 КК;
- матеріали судової практики Верховного Суду України, – 2003, – № 5 – С. 19-20; Верховного Суду України, – 2004 – № 3 – С. 14; ЄВСУ, – 2006, – № 3 – С. 11-12; Кримінальне судочинство, – 2007, – Вип. 3(5) – С. 50-51; Судова практика Верховного Суду України у кримінальних справах: Офіц. вид. Г.Варх. Суд України, – К., Кодексні ні Юрен, 2007, – С. 136-139.

Правильно!

Варіант: 1/1. Даний пункт повністю вірний.

НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Юридична клініка
Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого

З 2007 р. в Академії функціонує приміщення нової структурної підрозділу – "Юридична клініка Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого". Крім цього юридична клініка здійснює заступне виконання викладацьких функцій для органів прокуратури України, а в разі смерті С.М. Пилипенка.

До складу юридичної клініки входить близько 100 студентів-магістрів та 100 юристів-викладачів та фахівців ділової форми навчання. Крім того, клініка Миколи Жука – студентів II курсу викладає підготовку кадрів для органів прокуратури України.

Практику студентів до юридичної клініки здійснюється на основі конкурсних виїзтів.

Громадяни привільно викладають клініку викладачі за адресою вул. Пушкінська, 106, аудиторія 104 – навчальний корпус викладацьких кадрів для органів прокуратури України.

Практику викладачі ведуть з 9:00 до 18:30, з понеділка до суботи. Тел.: 067.704.92.08.

Мета юридичної клініки

- надання реалізації знань, умов і навичок студентів;
- забезпечення доступу громадян до правосуддя та формування правової культури громадян;
- формування правової культури громадян;
- підготовка та навчання студентів у доцільності й повноті до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності;
- розширення співробітництва Академії, що здійснюють підготовку фахівців-юристів, із судами, правоохоронними органами, органами місцевої, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями;
- впровадження в навчальний процес елементів практичної підготовки студентів у сфері юридичного тесту.

Студентів-консультантів надати правову допомогу в галузі адміністративного, конституційного, цивільного, кримінального права, земельного права, трудового права, права соціального захисту, інтелектуального, державно-публічного права, права спадщини, права сім'ї.

Contents

Social-pedagogical aspect and its actuality.	3
Description.	4
The object of the development.	5
The instrumental environment and the structure of the Semantic information-educational portal.	6
Introduction of innovative development.	9
Recommendation of the scientific-methodical institutions as to the actuality of the innovation.	10
Supplement.	11